

Priloga 1

Prosojnice Točkovanje in ocenjevalni kriteriji.

Svet staršev osnovne šole Ferda Vesela Šentvid pri Stični

Točkovanje in kriteriji ocenjevanja znanja

2. seja, 7. marca 2024

Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli

- Število ocen za posamezni predmet glede na število tedenskih ur
- Večina ocen pri predmetih ne sme biti pridobljena pisno
- Ne določa odstotkovnih območij oz. kriterijev ocenjevanja za ocene (1–5)
- Ne določa skupnega števila točk pisnega ocenjevanja
- Ne določa uporabe celih točk pri točkovanju posameznih odgovorov

Delno točkovanje je prepuščeno šolam/učiteljem

Točkovanje in ocenjevanje – vzorčni test SLJ

- 30% točk sovpada s številom odgovorov (1 pravilni odgovor = 1 točka)
faktor = 1
- 70% točk potrebuje večje število odgovorov za 1 točko (faktor 2 ali več)
Primer faktorja 2: 6 odgovorov za 3 točke
- delne točke se ne upoštevajo
- točkovanje nalog s faktorjem >1 doseže točko **zgoraj v primeru**, da so vsi odgovori pravilni

Primer: Podčrtaj vse glagole v povedi (4 glagoli = 1t). V primeru ene napake je učenčevo znanje 75% (območje ocene 3), točkovan pa je z 0 točkami – torej je pri tej nalogi ocenjen z znanjem 0%

Točkovanje in ocenjevanje – vzorčni test SLJ

- končna ocena ne odraža dejanskega nivoja znanja učencev
- napaka ima večjo težo od pravih odgovorov
 - faktor 2: 50% znanje je ocenjeno z 0%
 - faktor 3: 66.7% znanje je ocenjeno z 0%
 - faktor 4: 75% znanje je ocenjeno z 0% itd.
- Pri nekaterih nalogah je točkovanje zelo nejasno

Primer: V povedi podčrtaj samostalnike (9 samostalnikov = 1t?) nato štirim določi spol, število in sklon (12 odgovorov = 5 točk?)

Točkovanje in ocenjevanje - cilji

- Ocene naj bodo ekvivalent znanju učencev
- Pri vseh ključnih predmetih naj se uporablja delno točkovanje ali pa naloge s faktorjem = 1 (število skupnih točk posledično >50)
Pri nekaterih ključnih predmetih se pri vprašanjih s faktorjem >1 ne upošteva delnih točk, posledično je znanje lahko višje, kot ga kažejo ocene
- Ocene ključnih predmetov so pomembne za nadaljnje šolanje, zato je bistveno, da odražajo dejansko znanje učencev
Nižje ocene zaradi načina točkovanja lahko učencem "zaprejo vrata" izbranih srednjih šol

Ocenjevalni kriterij

- Pravilnik ne določa odstotkovnih mej za ocenjevalne kriterije
- Ocenjevalni kriteriji posameznih predmetov so lahko različni
- Ocenjevalni kriteriji med šolami se razlikujejo
Pri enakem testu bi po ocenjevalnem kriteriju druge šole učenec lahko imel višjo oceno
- Ocene so bistveno merilo pri vpisu v nadaljnje šolanje
Šole s prizanesljivejšimi kriteriji omogočajo svojim učencem lažji vstop v srednjo šolo

Ocenjevalni kriterij - primerjava med šolami

Prosojnica kaže primerjavo ocenjevalnih kriterijev s šolami, ki imajo le-te javno objavljene na spletnih straneh (prvi 2 strani zadetkov na iskalniku Google) brez izbiranja tistih, ki imajo prizanesljivejše kriterije.

Številka na koncu vsakega ocenjevalnega kriterija je **stopnja zahtevnosti ocenjevalnega kriterija**, ki kaže zahtevnost pridobitve višje ocene pri istem nivoju znanja. Višja kot je številka, težje je pri istem nivoju znanja pridobiti višjo oceno v primerjavi z drugo šolo.

Formula za izračun prikazane stopnje zahtevnosti ocenjevalnega kriterija je sledeča:

$$Z = \sum_{i=2}^5 (sm_i \times (i - 2))$$

pri čemer Z predstavlja končno izračunano zahtevnost ocenjevalnega kriterija, sm pa je spremenljivka odstotkovne **spodnje meje posamezne ocene**, pri čemer so upoštewane ocene od zadostno (2) do odlično (5). Iz formule je razvidno, da je pridobitev višje ocene zahtevnejše od pridobitve nižje ocene, zato se faktorji odstotkovnih mej zvišujejo z vsako oceno.

Primer izračuna stopnje zahtevnosti ocenjevalnega kriterija pri predmetu SLJ na OŠFV:

$$45 \times 0 + 65 \times 1 + 80 \times 2 + 90 \times 3 = 495$$

Kot je razvidno iz formule, se spodnja meja ocene 2 ne upošteva, ker je na veliki večini OŠ postavljena pri enakem odstotku (45%) in jo zato lahko ignoriramo. Ker ta meja zares ni povsod enaka (45%), bi lahko zaradi popolnoma primerljive merodajnosti upoštevali tudi spodnjo odstotkovno mejo ocene zadostno (2), zato moramo v formuli spremeniti $(i-2)$ v $(i-1)$. Izračun stopnje zahtevnosti za našo šolo pri predmetu SLJ bi tako znašal:

$$45 \times 1 + 65 \times 2 + 80 \times 3 + 90 \times 4 = 775$$

Primerjalni izračuni stopenj zahtevnosti pri upoštevanju spodnje meje ocene zadostno (2) kljub vsemu pokažejo, da je stopnja zahtevnosti ocenjevalnega kriterija na OŠFV pri predmetu SLJ višja kot npr. pri predmetu MAT v srednji šoli Josipa Jurčiča ali pa na OŠ, kjer je za doseg pozitivne ocene potrebnega vsaj 50% znanja.

Izračunane stopnje zahtevnosti za vse prej prikazane kriterije ocenjevanja z upoštevanjem spodnje meje ocene zadostno (2) so:

775 (OŠFV), 769 (MAT na SŠJJ), 759 (Brinje), 750, 755, 767 (Koseze), 753, 772, 775 (Hrastnik), 769, 775, 750 (Sostro), 760 (Vrhovci), 770 (Dobrova)

Pri čemer so v krepki pisavi stopnje zahtevnosti pri predmetu SLJ na različnih OŠ, kot je to poudarjeno tudi na grafičnih prikazih na prosojnici.

Točkovanje in ocenjevanje – želja staršev

- Šola naj ponovno obravnava način točkovanja in ocenjevalne kriterije pri ključnih predmetih z mislijo na skupni uspeh učencev
- S spremembo točkovanja bodo ocene bolj sovpadale z dejanskim znanjem učencev
- S prilagoditvijo kriterijev z ostalimi šolami niti znanje niti nivo pouka ne bosta upadla, bodo pa imeli učenci v povprečju boljše ocene
- S temi spremembami šola lahko omogoči enakovrednost naših učencev pri prehodu v srednjo šolo z ostalimi šolami

